

Runer

Før menneskene begynte å skrive bokstaver, brukte de runer. Disse tegnene ble brukt fra ca. år 300- år 1100. Runer var vikingenes bokstaver

Runer lages ved hjelp av nesten bare rette streker. Jo rettere streken var, jo lettere ble det å kutte. Du kan tenke deg at runene ble hugget inn i tre ved hjelp av en øks eller kniv. I stein og på bein ble kniv og rissing brukt.

Det er ikke alltid lett å tyde runer. Vikingene brukte ikke mellomrom mellom ordene.

Noen vikinger skrev fra høyre mot venstre og noen skrev fra venstre mot høyre. Det finnes også eksempler på runer som er skrevet i ett som en slange.

De begynte å hugge inn runer fra venstre side og skrev bortover. Ut helt linjen fulgte og venstre fra fortsatte setning Neste

Så kom neste linje som vanlig igjen.

I dag finner vi runer hugget inn i store stein. Disse runesteinene ble ofte reist til minne om et menneske. I Norge har vi funnet litt over 50 stykker. I Danmark er det funnet hundrevis av runesteiner.

Det finnes også runer hugget inn i gjenstander vi finner fra vikingtiden. I det store Osebergskipet og i Gokstadskipet er det funnet runer.

Runer ble ofte brukt til å fortelle en historie eller fortelle hvem som har laget gjenstanden. Noen gjenstander har også fått navn. Litt rart at vikingene f.eks. har hugget inn ordet skjei på en skje.

Spørsmål

- 1) Hvem brukte mye runer?
- 2) Hvorfor er runene stort sett rette linjer?
- 3) Hva er en runestein?
- 4) Lag navnet ditt med de runene du ser her

